

Roman Frček

Ktišský hřbitov ožívá

Původní farní hřbitov kolem místního kostela sv. Bartoloměje v Ktiši na Prachaticku je dnes úplně zdevastován a zbývají z něj jenom ruiny. Již v roce 1908 byl tento hřbitov, dnes nazývaný „starý“, označen jako nezpůsobitý, jiným slovem přeplněný. Bylo jasné, že situace je do budoucna neudržitelná a je třeba ji řešit. Přesto se začalo něco dít až v roce 1925, a to na popud okresního lékaře dr. Urbacha. V červnu roku 1927 se započaly práce k založení nového hřbitova na místě zvaném Hurges. Firma stavitele cest Springera z Ondřejova se postarala o úpravu terénu, zednické práce padly na vrub mistra Rauschera z Křišťanova, odkud pocházel i kameník Kölbl, který se postaral o výrobu a ukotvení centrálního kříže. Bránu vyhotovil zámečnický mistr Adolf Böhm z Graben, česky Strouhy. Za necelých 70 tisíc korun byl už 1. září téhož roku hřbitov dokončen. Od roku 1927 do roku 1946 se zde uskutečnilo nesčetně pohřbů. Hřbitov byl téměř zaplněn. Celá jeho levá třetina byla plná dětských pomníčků. Pomníky, ale i kamenné desky zakrývaly bílou vápennou omítku obvodových zdí, které dosahovaly ve svahu až do výše dvou metrů.

A pak, jako s každou sudetskou vesnicí v českém pohraničí, si i s naší obcí osud těžce pohrál. S odchodem původních obyvatel odešel i přirozený koloběh života a smrti a dá se říci, že až na několik pár výjimek nebyl místní hřbitov k pohřbům vůbec využíván. Proto není divu, že postupem času zchátrala márnice (na snímku), padly náhrobky a železné kříže se vylámaly z kamenných podstavců. Hřbitov byl zarostlý, neudržovaný, pozůstalí žili kdesi za železnou oponou. Fotografie z let mezi rokem 1960 až 1990 jsou k pláči.

Teprve léta po roce 1989 jakoby nastartovala přirozený koloběh života. Provádí se častější údržba plochy ručním kosením trávy, sem tam se objeví nový urnový pomníček a hřbitov je navštěvován i pozůstalými z německé strany hranic. Němci zde na svých pravidelných setkáních pořádají zpěvy a mše. Původních náhrobků zbývá žalostně málo, ale i tak přece jenom něco!

V současnosti je hřbitov ve správě obecního úřadu. Pravidelná údržba je samozřejmostí, provádí se jarní úklid a strojní sečení trávy a hřbitov slouží svému původnímu účelu. Starostka obce paní Ilona Mikešová nechala dokonce vypracovat rozsáhlý projekt kompletní opravy a rekonstrukce obvodových zdí hřbitova. Počítá se s opravou omítek a celkovým zakrytím koruny zdí bobrovkami. Projekt řeší i částečné odvodnění nejspodnějšího cípu hřbitova. Teď jen aby ministerstvo pro místní rozvoj mělo pochopení a hlavně peníze!

No a my Bartolomějci? Skoro každý týden ve čtyřech až v šesti lidech provádíme opravu a rekonstrukci pomníků. Všechny postupně vyzvedáváme a vyrovnáváme. Kamenné náhrobky chceme rozložit, očistit od mechu i letitých nánosů nečistot a pak znovu sestavit. U kovových nebo litinových náhrobků provádíme po mechanickém a chemickém očištění nátěry kovářskou barvou. Ozdoby zlatíme nebo stříbíme. Renovaci několika náhrobků máme úspěšně za sebou, ale tímto tempem máme práci ještě nejméně na dva roky. Němečtí členové našeho spolku nám pomáhají úspěšnými peněžními sbírkami na materiál a na zaplacení symbolických nájmů hrobů.

Letos snad dojde i na písmomalíře a vyzlacení alespoň tří vybraných pěkných náhrobků. Bohužel se musím zmínit i o tom, že na hřbitov je nutné nainstalovat kamerový systém. Množí se krádeže hlavně zrekonstruovaných kovových ohrádek a kamenných podstavců. Je smutné, že díky těmto bezpáteřným individuím přichází naše práce nazmar a obecní úřad musí vynaložit nemalé prostředky pro monitoring, který by měl být na takovém místě jako je hřbitov zcela zbytečný.

Ale něco optimističtějšího na závěr jistě neuškodí. Rád bych jménem historického spolku Bartoloměj pozdravil čtenáře Rodopisné revue a podělil se aspoň o některé snímky náhrobků, které se již svého oživení dočkaly.

*Pomníček
dítěte*

*Renovované křížové náhrobky,
barvy černá, stříbrná a zlatá*

*Několik zajímavých náhrobků
v jedné řadě*